

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU**

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
1.1. Název vzdělávacího programu	3
1.2. Předkladatel	3
1.3. Platnost dokumentu	3
2. Charakteristika školní družiny	3
2.1. Charakteristika ŠD (zařízení)	3
2.2. Zájmová činnost podle jednotlivých oblastí	4
3. Cíle vzdělávání (obecné cíle vzdělávací soustavy)	5
3.1. Konkrétní cíle vzdělávání	5
3.2. Podmínky pro činnost	5
3.3. Cíle základního vzdělávání	6
4. Formy vzdělávání	6
5. Popis materiálních a ekonomických podmínek ve školní družině	8
6. Personální podmínky	8
7. Popis podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví	8
8. Charakteristika ŠVP	9
9. Délka vzdělávání ve školní družině	9
10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
11. Podmínky přijímání dětí do školní družiny	9
12. Hodnocení a sebehodnocení	10
13. Kompetence	10
14. Průběh a ukončování vzdělávání	10
15. Obsah vzdělávání ve školní družině	11
16. Osnovy pro ŠD	14
Průřezová témata - Školní družina	17

1. Identifikační údaje

1.1. Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro školní družinu ZŠ a MŠ Starý Hrozenkov

1.2. Předkladatel

Školní družina při ZŠ a MŠ ve Starém Hrozenkově

Adresa: ZŠ a MŠ Starý Hrozenkov 233

687 74 Starý Hrozenkov

Ředitel: Mgr. RADOVAN RANDIAK

Vychovatelka: VĚRA SVOBODOVÁ

Nejvyšší povolený počet žáků: 60 žáků

Provoz ve ŠD: 6:30 - 7:30 hodin

11:30 - 16:00 hodin

1.3. Platnost dokumentu

od 1. září 2007

2. Charakteristika ŠD

ŠD se jako partner školy a rodiny podílí na výchově a vzdělávání dětí. Plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifická nadání dítěte a současně pomáhá překonávat různé handicap u dětí.

V maximální míře chrání děti před negativními vlivy, působí na jejich duchovní rozvoj.

ŠD je školské zařízení výchovy a vzdělávání mimo vyučování. Není pokračováním školního vyučování a není chápána jako pouhá sociální služba, hlídání dětí. Činnost ve ŠD rozvíjí celou osobnost dítěte. Družina pomáhá posilovat osobnost každého jedince, pomoci mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Největší roli zde hrají vhodná motivace, radost z činnosti, ctižádost, zvědavost a povzbuzování. A nesmíme zapomínat i na to, že dítě, které právě absolvovalo školní vyučování, netouží potichu sedět a „být hodné.“

Důležitou úlohu má ŠD i v prevenci sociálně patologických jevů.

2.1. Charakteristika ŠD (zařízení)

Školní družina se nachází v budově školy a nemá pro svou činnost vlastní prostory. Učebna je rozdělena na dvě části, v dopoledních hodinách zde probíhá výuka žáků 1. stupně, odpoledne volnočasové aktivity. Volnočasová část je prostorově omezena, svým vybavením a uspořádáním však odpovídá potřebám žáků mladšího školního věku. Při pracovní činnosti jsou využívány školní lavice.

2.2. Zájmová činnost podle jednotlivých oblastí

Zájmové činnosti rozvíjí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou či spontánní aktivitu. Zájmové činnosti jsou cílevědomé aktivity zaměřené na uspokojování a rozvíjení individuálních potřeb, zájmů a schopností.

Zájmové činnosti společensko-vědní:

Základní oblastí je výchova k vlastenectví, k partnerství, k rodičovství, společenská výchova, sběratelství, jazykověda.

Zájmové činnosti pracovní-technické:

Prostřednictvím mnohostranné činnosti se prohlubuje zájem žáků o tvořivou práci, o přiměřenou účast na řešení současných problémů vědy a techniky. Pracovní-technická zájmová činnost podporuje přirozenou touhu dětí po aktivním uplatnění v oblasti techniky, rozvíjí jejich technické myšlení a představivost.

Zájmové činnosti přírodovědné:

Vedou k prohlubování vědomostí o dění v přírodě, pěstují vztah k její ochraně. Rozvíjí zájem o pěstitelství a chovatelství.

Zájmové činnosti esteticko-výchovné:

Činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení výtvarného, hudebního, literárního, dramatického a hudebně pohybového projev, na kulturu chování a výchovu vkusu, rozvoj tvořivosti.

Zájmové činnosti tělovýchovného, sportovního, turistického zaměření:

Prispívají k fyzické zdatnosti a psychické odolnosti. Pravidelné provádění některé z těchto činností pomáhá řešit problém klesající tělesné zdatnosti dětí. Nutná je všestrannost, činnost se zaměřuje na vybrané prvky z atletiky, gymnastiky, sportovních her, plavání, bruslení, lyžování a jiné sporty.

3. Cíle vzdělávání (obecné cíle vzdělávací soustavy)

a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,

b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,

c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,

d) utváření vědomí k národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,

e) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,

f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,

g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochrana vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

3.1. Konkrétní cíle vzdělávání

Školní družina je místo pro zájmové využití volného času a regeneraci sil po vyučování, při čemž zajišťuje dostatečnou komunikaci mezi rodiči a vychovateli. Svoji různorodou činností napomáhá posilovat sebevědomí dětí a vede je k pozitivnímu vnímání svého okolí (pomoc druhému, přátelství, potlačování násilí, tolerance, zodpovědnost, ...). V oddělení ŠD vedeme děti ke skromnosti a lásce k bližnímu, k umění vzájemně si odpouštět, umět se radovat z každodenních maličkostí. Při každé vhodné příležitosti hovoříme o příčinách a důsledcích násilí, o šikaně, drogové problematice.

ŠD navštěvují žáci 1. - 5. třídy. Pro starší žáky jsou určeny náročnější techniky, pro mladší žáky méně složité postupy práce. Celoročně je všem žákům vysvětlován význam ochrany přírody a životního prostředí. Děti pečují o květiny v oddělení, na jaře sbírají léčivé byliny.

3.2. Podmínky pro činnost

Negativní: ŠD nemá své vlastní prostory.

Pozitivní: Možnost využití fotbalového a tenisového hřiště u školy, přístup do tělocvičny, učebny informatiky, výtvarné výchovy, cvičné kuchyňky, na terasu, přírodní podmínky.

3.3. Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti,
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a k přírodě, učit žáky aktivně se rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný,
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

4. Formy vzdělávání

Formy vzdělávání ve ŠD jsou pravidelné, průběžné a příležitostné. Nabízí spontánní aktivity, umožňuje činnosti odpočinkové a přípravu na vyučování.

Činnost pravidelná - je dána týdenní skladbou zaměstnání (zápisy v třídní knize), tzn. každodenní činnost přihlášených žáků.

Činnost průběžná - příprava na vyučování, spontánní aktivity dětí, osvětová činnost,...

Činnost příležitostná - všechny akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností (besídky, slavnosti, výlety, exkurze, divadelní představení, sportovní akce)

Nabídka spontánních aktivit - je to průběžná činnost (klidové činnosti po obědě, spontánní hry dětí po organizované části, kompenzace zátěže z vyučování)

Odpočinkové činnosti - klidové činnosti i aktivní odpočinek (forma pravidelná). Odpočinkové činnosti jsou velmi klidné, pohybové i psychicky nenáročné. Formy a obsah odpočinkových

činností mohou být organizovány hromadně nebo mohou mít charakter spontánní aktivity podle individuálních potřeb jednotlivců.

Odpočinku může sloužit:

- klid na lůžku, koberci, venku na pokrývce, spánek, relaxační cvičení
- klidné hry námětové, konstruktivní, klidné společenské hry
- prohlížení obrázků, sbírek, četba časopisů, knih, individuální spontánní zájmové činnosti
- poslech rozhlasu, CD, sledování TV, DVD
- rozhovory o přečteném, zhlédnutých televizních, filmových, divadelních představeních, sportovních utkáních
- vyprávění vlastních zážitků, individuální neformální rozhovor
- klidné, pohybově nenáročné vycházky

Rekreační činnosti - jsou realizovány v maximální možné míře venku.

- tělovýchovné chvílky zaměřené na upevňování návyku správného držení těla a zdokonalování nervosvalové koordinace,
- vyrovnávací cvičení, uvolňovací cviky, zdravotní a kondiční gymnastika,
- využití hřiště v okolí školy,
- pohybové hry v místnosti s náčiním i bez náčiní, hry námětové, dramatizující,
- rekreační provozování sportovních her,
- vycházky spojené s tělovýchovnou, přírodovědnou, společenskovední i esteticko-výchovnou zájmovou činností
- činnosti spojené s ochranou a tvorbou životního prostředí

Příprava na vyučování - vypracovávání domácích úkolů (vytvořit dítěti vhodné podmínky, klid, prostor,..), didaktické hry, tematické vycházky. Příprava na vyučování se musí stát pro děti zajímavou a musí být odlišná od vyučování. Proto volíme nové způsoby práce, zajímavé činnosti, aktivizující pomůcky. Procvičování a opakování poznatků z vyučování nespočívá jen v psaní úkolů.

Hlavní úkoly přípravy na vyučování - procvičovat, opakovat, popřípadě prohlubovat a tím i upevňovat poznatky z vyučování, získané dovednosti a návyky procvičovat, konkretizovat a aplikovat v praxi na základě chápání nových vztahů a souvislostí.

Formy - písemné přípravy, procvičování učiva didaktickými hrami, individuální a skupinové konzultace s vychovatelkou. Pro žáky je přitažlivější procvičování učiva didaktickými hrami. Didaktická hra má specifický význam a účel. Od napodobivých her postupně přecházíme

ke hrám, které vedou žáky k rozpoznání problémů, při nichž mohou srovnávat věci a jevy, nacházet a zdůvodňovat rozdíly, učit se rozumět vztahům mezi věcmi a jevy, odhadovat výsledky určitých pochodů nebo procesů. V didaktické hře nejde o originalitu, ale promyšlené použití hry v souvislosti s učební látkou.

5. Popis materiálních a ekonomických podmínek ve školní družině

ŠD nemá pro svou činnost vlastní prostory. Učebna je rozdělena na dvě části, výukovou a volnočasovou. V učebně dopoledne probíhá výuka žáků 1. stupně a odpoledne činnost školní družiny, při čemž je využívána i výuková část.

Volnočasová část je prostorově omezena, svým vybavením a uspořádáním odpovídá potřebám žáků mladšího školního věku.

Podlahy jsou snadno čistitelné, koberec je užíván ke hrám či jiným činnostem na zemi. Podlahová krytina se denně čistí. Jako pracovní stoly slouží školní lavice ve výukové části učebny. Nástěnky slouží pro výstavy prací dětí.

Žáci za pobyt ve školní družině platí řádný poplatek.

6. Personální podmínky

ŠD má jedno oddělení, kde pracuje jedna vychovatelka. Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte, při činnostech, které motivuje a navozuje, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí. Vychovatelka probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte. Chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Tyto žádoucí projevy pak přiměřeně oceňuje a chválí.

7. Popis podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví

Žáci navštěvující ŠD musí dodržovat nařízení stanovená ve vnitřním řádu družiny, s jehož obsahem jsou žáci seznámeni na začátku školního roku. Celé znění vnitřního řádu je k dispozici u vychovatelky ŠD a ve sborovně školy.

Do činností ŠD vhodně zařazujeme aktivní pohyb, jakož i dostatek relaxace.

Vychovatelka dohlíží, aby žáci pravidelně pili, motivuje je ke konzumaci ovoce a zeleniny.

Častým opakováním zásad bezpečnosti se snaží předcházet úrazům.

Přihlíží na dodržování vhodných hygienických návyků po použití toalet, před jídlem. . .

Bezpečnost dětí při vycházkách a během činnosti ve ŠD zajišťuje vychovatelka.

Žáci jsou o bezpečnosti a chování důrazně poučeni na začátku školního roku. Záznam o poučení je uveden v třídní knize ŠD.

8. Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program jsme tvořili pro žáky a nám důvěrně známé podmínky, na základě důkladné analýzy, na základě studia literatury, návštěvy jiných škol, rad koordinátora tvorby ŠVP ZV i na základě vlastních zkušeností jsme získali potřebné informace. Při tvorbě jsme přihlíželi k velikosti školy, oddělení, k místním a materiálním podmínkám.

9. Délka vzdělávání ve školní družině

Vzdělávací cyklus je tvořen na 5 let. ŠD navštěvují děti od 1. do 5. třídy. Vzdělávání probíhá v době školního roku, během prázdnin bývá pravidelná činnost přerušena. Probíhá jen na základě zájmu ze strany zákonných zástupců určitý počet dní.

Žáci jsou do ŠD přijímáni na základě písemné žádosti na školní rok.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření

Žákům s potřebou podpůrných opatření se soustavně přihlíží vzhledem k jejich aktuálnímu psychickému a fyzickému stavu. Je jim věnována zvláštní pozornost při jejich začleňování do volnočasových aktivit. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

11. Podmínky přijímání dětí do školní družiny

Ve školní družině vychovatelka zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů, stížností. O přijetí žáků do ŠD rozhoduje ředitel.

Za pobyt ve ŠD se vybírá měsíční poplatek, který je ročně aktualizován – viz. Směrnice 29 – Poplatek za ŠD vybírá vedoucí školní jídelny, která zároveň rodičům vystaví i písemné potvrzení o zaplacení ŠD.

Zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do ŠD sdělí vychovatelce rozsah docházky žáka a způsob odchodu ze ŠD (samostatně, s rodiči, se zmocněnou osobou). Tyto údaje jsou zaznamenány na žádosti o přijetí a v třídní knize družiny.

Předem známou nepřítomnost ve ŠD oznámí zákonní zástupci písemně.

Přihlašování a odhlašování žáků je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka. Do ŠD jsou přihlašováni žáci zpravidla k pravidelné docházce. Je určena především pro žáky 1. stupně. V odůvodněných případech může být do ŠD zařazen i žák druhého stupně.

12. Hodnocení a sebehodnocení

Úspěch u dětí je při každé činnosti oceněn pochvalou od vychovatelky, popřípadě diplomem v různých soutěžích pořádaných družinou. Při běžných činnostech upřednostňujeme hodnocení a sebehodnocení (např. přehlídka namalovaných výkresů, děti se navzájem samy hodnotí, vysvětlují, proč malovaly právě tak, atd...).

13. Kompetence

Žákova znalost - co zná, schopnost- čeho je schopen, dovednost- jak se projevuje, řeší problém

1. Kompetence k učení (novému se učí s chutí, klade otázky a hledá odpovědi, hodnocení, práci dokončí, vědomosti dává do souvislosti a umí je prakticky uplatnit).

2. Kompetence k řešení problému (všímá si okolního dění, což ho motivuje k řešení situací, rozlišuje správná a chybná řešení).

3. Komunikativní kompetence (ovládá řeč, vhodně formuluje věty, komunikuje bez ostychu a kultivovaně)

4. Sociální a interpersonální kompetence (uvědomuje si odpovědnost za své činnosti, projevuje citlivost a ohleduplnost, vnímá agresivitu a šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje umí být tolerantní).

5. Činnostní a občanské kompetence (učí se organizovat, řídit a hodnotit, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své zdraví i zdraví druhých).

6. Kompetence k trávení volného času (umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí se ve skupinové i individuální činnosti).

14. Průběh a ukončování vzdělávání

Žáci navštěvují školní družinu od prvního ročníku základní školy a to na základě písemné žádosti. V docházce mohou pokračovat v dalších ročnících až do ukončení pátého ročníku

základní školy. Na začátku nového školního roku musí mít novou písemnou žádost. Vzdělávání probíhá od začátku prvního ročníku do konce pátého ročníku ZŠ.

15. Obsah vzdělávání ve školní družině

Obsah vzdělávacího programu pro ŠD navazuje na obsah ŠVP 1. stupně. Svým programem navazuje na vědomosti i dovednosti žáků získávaných při výuce, dále je rozvíjí a prohlubuje, inspiruje se tematickými celky školy.

Školní družiny se obsahově týká okruh **Člověk a jeho svět**.

Témata:

1. Místo kde žijeme

- (poznávání nejbližšího okolí, ale také organizaci života v rodině ve škole, v obci, ve společnosti). Pro prváky bude důležitá cesta do školy a ze školy, poznávání různých služeb v obci (knihovna, policie, pošta..). Využití poznatků - motivace k dalším činnostem (malování toho, co jsme si zapamatovali,..). Do tohoto celku patří i dopravní výchova (hry na dopravním hřišti, malování značek a dopravních prostředků, didaktické hry s dopravními značkami..).

2. Lidé kolem nás

- osvojování a dodržování základu společenského chování (pozdravení, seznamování, podávání ruky, kultivace, komunikace slovní i mimoslovní, umění sdělit poznatek, tolerance ve skupině, stolování, ...).

Činnosti, které vedou k naplňování cílů v tomto okruhu:

- každodenní přivítání se s dětmi při příchodu do družiny a rozloučení při odchodu, urovnávání drobných každodenních konfliktů mezi dětmi, dodržování pravidel
- stolování, a to nejen správné používání příboru,
- předcházení šikaně negativnímu chování

Do tohoto celku zařazujeme i prvky mediální výchovy (vybrané povídky o tom, co žáci shlédli doma v televizi, slyšeli v rozhlase, viděli nebo slyšeli na internetu).

3. Lidé a čas - těžištěm naplňování tohoto okruhu bude především budování správného režimu dne a jeho dodržování. Sestavovat a naplňovat režim družiny účelně, učit, že režimové momenty mají probíhat v pohodové atmosféře a bez zbytečných prodlev. Učit děti úctě k času druhých, využívat svůj čas, vytvářet návyky na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování a především na vyplňování volného času- vytvářením základu pro využívání smysluplné a volnočasové aktivity.

4. Rozmanitost přírody - žáci se mají seznámit s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé (tematické vycházky i pobyty v přírodě, pozorování změn a následné výtvarné či jiné zpracování poznatků, didaktické hry s přírodními motivy, péče o pokojové rostliny). Využití zkušenosti z ekologické výchovy.

5. Člověk a jeho zdraví - žáci mají poznat především sami sebe, získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, o odpovědnosti za své zdraví (průběžná péče o osobní hygienu, předcházení úrazům, dbaní na bezpečnost činností, nácvik jednoduchého ošetření poranění, jak vyhledat první pomoc).

Člověk a jeho svět, tematický okruh **MÍSTO, KDE ŽIJEME**

	Činnost PRAVIDELNÁ	Činnost PRŮBĚŽNÁ	Činnost PŘÍLEŽITOSTNÁ
NAŠE OBEC (všeobecně, bez ohledu na ročníky)	<ul style="list-style-type: none"> - vycházka - výroba dopravních značek - zpěv lidových písní - malování lidových tradic - didaktické hry s dopravními značkami - vystřihování obrázků a sestavování modelů dopravních prostředků - malování zážitků - regionální pohádky a pověsti - cesta do školy a ze školy (bezpečnost, hygiena) 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení dopravních situací na modelech (pískoviště, stavebnice) - poučení o rizikových situacích na silnici (chodci-auta) - poznávání různých územních lokalit naší obce 	<ul style="list-style-type: none"> - návštěva knihovny (Infocentra) - křižovatky - návštěva POŠTY - výlet do lesa - vycházka ke krmelci - místní orientační závod (stopovaná)

	Činnost PRAVIDELNÁ	Činnost PRŮBĚŽNÁ	Činnost PŘÍLEŽITOSTNÁ
LIDÉ KOLEM NÁS	<ul style="list-style-type: none"> - dříve a dnes - oblečení - technický pokrok - zásady stolování - kresba náradí - namaluj svoji rodinu 	<ul style="list-style-type: none"> -dodržování pravidel soužití ve škole, doma i v obci - poučení o chování při požáru, nehodě 	<ul style="list-style-type: none"> - beseda s členem hasičského sboru - prohlédnutí hasičského auta
LIDÉ A ČAS	<ul style="list-style-type: none"> - kalendář - výroba hodin - didaktické hry na dané téma - kresba „jak to asi vypadalo v minulosti“ 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase - poznávání hodin - využívání volného času - tradiční lidové svátky 	<ul style="list-style-type: none"> - prohlédnutí věžních hodin (kostel) - výstavka starých i nových hodin (porovnávání)
ROZMANITOST PŘÍRODY	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování živé i neživé přírody - herbář rostlin - výrobky z přírodnin (listů, kaštanů) - zhotovení krmítka pro ptáky - tematické vycházky - pobyt v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrana a tvorba životního prostředí - krmení ptáčků v zimě - sběr léčivých rostlin - klíčení obilí - didaktické hry s přírodní tematikou - klíčení fazole 	<ul style="list-style-type: none"> - sběr lesních plodů - nebezpečí ohně v přírodě - chráněné oblasti - sběr přírodnin
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	<ul style="list-style-type: none"> - předcházení úrazům - správná životospráva - ovoce, zelenina (modelování, kresba) - pobyt venku - tělovýchovné aktivity - otužování - pitný režim - bezpečné chování v silničním provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - hra s nácvikem telefonického volání tísňové linky - průběžná péče o osobní hygienu - dbání na bezpečnost činností - pestrá strava (vitamíny) 	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik jednoduchého ošetření poranění - jízda zručnosti na kole (soutěž) - beseda o pravidlech silničního provozu pro cyklisty

16. Osnovy pro ŠD

UMĚNÍ A KULTURA

VÝSTUPY	OBSAH UČIVA	POZNÁMKY
Pěstovat estetické cítění a představivost, rozvíjet fantazii	Malování, kreslení, stříhání. Kreslení v přírodě. Ilustrace dětské knihy. Ilustrace pohádek. Dramatizace pohádky. Loutkové divadlo. Papírová lepená koláž. Zapouštění barev do vlhkého podkladu. Hravé činnosti s barvou. Koláž novinová. Vánoční ozdoby. Zapouštění klovatiny. Jarní náměty. Kolorovaná kresba. Jednoduché grafické techniky. Tisk na látku. Batika.	Seznámení s různými technikami (modelování, koláže, zapouštění barev, skládání,...).
Pěstovat zájem o hudbu, rozvíjet smysl pro rytmus.	Poslechové skladby, hra na hudební nástroje. Zpěv. Hudební hry. Ukázka hry na hudební nástroje. Hudebně pohybové hry. Sólový a sborový zpěv.	Poslech hudby a mluveného slova (soustředění). Účast na školní Akademii.
Rozvíjet správnou výslovnost, vyjadřovací schopnosti, dýchání.	Rozpočítadla, jazykolamy, veršované pohádky. Hra na tělo. Didaktické hry na procvičení výslovnosti. Didaktické hry na procvičení fonemického slyšení.(hláska na začátku a na konci slova).	
Vztah k uměleckým dílům	Malované písničky. Četba na pokračování. Taneční kroky a hry.	Návštěva koncertu a divadelního představení.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VÝSTUPY	OBSAH UČIVA	POZNÁMKY
Seznámit děti s různými pracovními technikami.	Práce s papírem, textilem, přírodninami, vlnou. Práce s kartonem. Výrobky z papírových krabic. Práce s odpadním materiálem. Vyvazovaná batika. Výroba netradičních loutek. Využití korku, vařeček, korálků. Výrobky z drobného materiálu (figurky ze slámy, z hadříků,...) Skládání z papíru Práce montážní a demontážní. Práce se dřevem (obrázky). Skládanky a vystřihovánky.	Práce ve skupinách. Účast na sběrových akcích.
Hygiena prostředí. Sebeobslužné činnosti.	Podílení se na výzdobě tříd a školy. Dbát na čistotu a pořádek v oddělení ŠD. Třídění odpadu.	Dodržování zásad bezpečnosti při práci.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Upevňovat získané dovednosti a návyky (hygiena, společenské chování)		
Přispívat k rozvoji tělesné zdatnosti, otužování a sportovního chování.	Míčové hry, závodivé hry, běh s překážkami. Jízda na kole (soutěže, dovednosti). Kolektivní hry.	Soutěže družstev.

Správné přecházení vozovky, seznámení s nebezpečnými situacemi.	Přecházení vozovky. Určování dopravních značek. Řešení dopravních situací (cyklista). Orientace v okolí školy. Nebezpečné křižovatky a nebezpečné situace. Turistické značky.	Cestování dopravními prostředky. Turistika.
---	---	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VÝSTUPY	OBSAH UČIVA	POZNÁMKY
Pěstovat pěkné vztahy- chování ke spolužákům i dospělým osobám.	Oslovování kamarádů a dospělých.	Rozhovory- vztahy v rodině, trávení volného času, pomoc starším osobám.
Vést děti k samostatnosti a správnému vystupování na veřejnosti.	Důležitá telefonní čísla. První pomoc.	Připomínání významných výročí a historických událostí.
Umět zvládat základní sebeobslužné činnosti.		
Poznávat a chránit přírodu.	Práce s atlasy (živočichové, rostliny, města a jejich znaky, země a jejich vlajky..) a encyklopediemi. Chráněná území ČR, hrady a zámky. Bohatství lesa, polí a luk. Lidová přísloví a pranostiky Hry- pexeso, kvarteto.	Vycházky (orientace v místě bydliště, poznávání přírody- chráněná území). Ukázky z literárních děl Lidové tradice

Průřezová témata – Školní družina

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ TÉMATA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

- orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času, vybrat si zájmové činnosti dle svých možností, rozvoj zájmů, odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby
- rozvíjení postřehu pomocí her

Sebepoznání a sebepojetí

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty
- všimnout si dění i problémů a situací, nevyhýbat se řešení problému
- rozlišit správná a chybná řešení
- dokončovat započatou práci

Seberegulace a sebeorganizace

Odpovědnost za své chování

- dodržovat zásady bezpečného chování, neohrožovat své zdraví ani zdraví ostatních
- poznávat bezpečná místa pro hry
- rozhodovat samostatně o svých činnostech, uvědomovat si odpovědnost za své chování
- projevovat citlivost a ohleduplnost
- rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- vnímat nespravedlivost, agresivitu, šikanu, dokázat se bránit
- dokázat se prosadit i podřídit, přijmout kompromis
- respektovat jiné
- tolerantnost k odlišnostem mezi lidmi

Psychohygienu

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobnost, posilování tělesné zdatnosti
- výchova k odpovědnosti za své zdraví, vhodné chování, rozpoznat nebezpečí
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, svačina- prostředí a úklid po sobě
- dodržování osobní hygieny, základní hygienické návyky, mytí rukou, používání kapesníku, ubrousku, používání WC
- odpovědnost za úklid svých věcí v šatně, za pořádek a správné uložení věcí

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem, formulovat těžkosti a společně hledat řešení
- řešení životních situací (nemám kamarády, nemám si s kým hrát, do družstva mě nechtějí)
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy, hledat způsob nápravy

Kreativita

- zařazování do činnosti kreativní hry
- vytváření dílčích podmínek, pomůcek, příležitosti pro tvořivost při hraní
- podněcování zájmů a využívání tvořivosti dětí při výzdobě a činnosti ŠD
- nechat děti organizovat různé činnosti, vytvářet podmínky pro realizaci

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- naučit se zachovat klid a rozvahu, nezmatkovat

Mezilidské vztahy

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základu právního vědomí (úcta, porozumění, tolerance)
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům

- prevence sociálně patologických jevů - drogy, alkohol, kouření, delikvence, virtuální drogy, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus
- podobnost a odlišnost lidí

Komunikace

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se, požádat o pomoc, o radu
- schopnost formulovat myšlenky, sdílení, otázky i odpovědi
- komunikovat bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- schopnost vyjadřovat své pocity řečí, gesty, komunikovat kultivovaně
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Kooperace a kompetence - akce školní družiny

- soužití dětí různorodých kolektivů
- hraní her ve skupinách, v týmech
- umět a chtít se podřídit i prosadit při skupinové činnosti
- naučit se říct ne

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

- Místo, kde žijeme - vztah ke své škole, místu, státu (vycházky, výlety, poznatky z cest) Lidé kolem nás – příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi dětmi ve škole
- pravidla soužití
 - chování lidí - pravidla slušného chování, zdravení
 - principy demokracie

Občan, občanská společnost, stát

- základní lidská práva a práva dítěte
- oslovování křestním jménem mezi spolužáky
- práva a povinnosti
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhadovat rizika svých nápadů, odpovědnost
- uvědomovat si svá práva a práva druhých

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

- regionální pověsti a báje
- poznávání života dětí v jiných zemích pomocí časopisů, vyprávění, četby
- tradice, zvyky, odlišnost způsobu života
- návštěva kulturních institucí - muzeum, hvězdárna, knihovna, galerie
- orientace v čase

Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané

- zážitky z cest do zahraničí, vyprávění z dovolené
- seznamovat se s životem a zajímavostmi v jiných zemích

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

- využívání prostředí okolí školy k relaxaci, ke sportování, k hrám
- poznávání přírody a ochrana

Základní podmínky života

Voda, vzduch – ochrana a co můžeme udělat my

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- Činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- Likvidace odpadu - třídění odpadu

Vztah člověka k prostředí

- Rozmanitost živé a neživé přírody
- Ochrana přírody - praktické poznávání přírody
- Proměny přírody, roční období, vycházky do okolí školy, vycházky a pozorování změn na školním pozemku, vyprávění o práci na zahrádkách apod.
- Tradiční i netradiční materiály - práce a vyrábění ve školní družině

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy v receptivních činnostech

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- pěstování kritického přístupu k reklamě, nepodléhat, nevynucovat si výrobky známé z televizních reklam.
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností

- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Aktualizaci ŠVP pro ŠD provedla Věra Svobodová, vychovatelka ŠD

Ve Starém Hrozenkově 9. září 2016